

Отже, варто визначити, що при подоланні протидії з боку осіб, що становлять суспільну небезпеку під час їх захоплення, на перше місце виходить набутий під час підготовки та тренувань досвід, що допомагає, по-перше, вирішити завдання оперативно-службової діяльності, а по-друге, зберегти життя та здоров'я собі, оточуючим громадянам та осіб, яких захоплюють.

Виходячи з вищевідзначеного, та приймаючи до уваги актуальність і важливість обраного напряму, вважаємо доцільним дослідження особливостей програми поліцейської системи самозахисту та контролю і впровадження її в оперативно-службову діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України.

Одержано 12.10.2016

УДК 343.791

Ірина Ігорівна ШИНКАРЕНКО,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності

та розкриття злочинів факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТЕНДЕНЦІЇ ВЧИНЕННЯ ГРАБЕЖІВ ТА РОЗБОЇВ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОТИДІЇ ГРАБЕЖАМ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Безумовно, грабежі та розбої відносяться до найбільш тяжких корисливо-насилницьких злочинів. У зв'язку з характерною для розбійних нападів та грабежів підвищеною суспільною небезпекою та резонансом, що виникає у зв'язку з відкритим, незаконним, насильницьким нападом на особу з метою заволодіння майном, що часто вчиняється в умовах очевидності. Тенденції розкриття та розслідування грабежів та розбоїв, перебуває на постійному контролі національної поліції України. Вони вживають низку організаційно-тактичних заходів, спрямованих на посилення протидії цим злочинам. Проводиться постійний аналіз інформації щодо вчинення грабежів та розбійних нападів за найбільш резонансними з низ, що беруться під особливий контроль. Однак, аналіз статистичних даних за період 2012-2015 роки вказує на край негативні тенденції.

Відповідно до статистичних даних Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення МВС України та Генеральної прокуратури України. У період з 2011 по 2013 роки було вчинено 34545 грабежів, а у період 2014-2015 грабежів – 42645, що на 8100 або 19 %, більше ніж за попередній період. Питома вага підвищилась на 0,66 позицій

У період 2011–2013 роки було вчинено 5612 розбоїв, 2014–2015 відповідно 7451 грабежів, що на 1842 більше, що складає 24,72 %. Питома вага підвищилася з 0,16 позицій.

Найбільша кількість кримінальних правопорушень вказаної категорії розслідується у місті Києві, Одеській, Запорізькій, Дніпропетровській та Харківській областях, а також у Донецькій та Луганській областях.

Як видно із наведених вище статистичних даних, стан діяльності слідчих органів та оперативних підрозділів Національної поліції щодо розкриття та розслідування грабежів та розбоїв залишається незадовільним, а ефективність їх роботи значно погіршилась.

Оперативно-розшуковий аспект протидії грабежам та розбоям на монографічному рівні в Україні були вивчені О. І. Козаченко, А. Г. Лісовим, І. Й. Мисловським, В. В. Плукарком, В. О. Сілюковим, В. Г. Телійчуком та іншими. В їх роботах були закладені фундаментальні засади протидії грабежам та розбоям, однак з урахуванням політичної ситуації в Україні та проведенню реформ в системі Національної поліції необхідно враховувати попередній досвід зазначеної діяльності та впроваджувати нових підходи.

З метою покращення криміногенної ситуації в контексті протидії грабежам та розбоям оперативні підрозділи Національної поліції з метою своєчасного отримання оперативно-значимої інформації повинні:

1. Систематично проводити заходи ініціативного пошуку щодо виявлення:

- осіб, які раніше вчиняли корисливо-насильницькі злочини;
- осіб, які ведуть антигромадській спосіб життя (жебраків, бродяжництво, вживання спиртних напоїв та наркотичних речовин);
- встановлювати осіб, які можуть втягувати у вчинення грабежів та розбоїв несповідомих.

– отримувати та аналізувати інформацію щодо членів злочинної групи, які вчиняють грабежі та розбої;

- місць зберігання та збуту майна отриманого злочинним шляхом.

2) Постійно взаємодіяти з населенням з метою отримання інформацію щодо осіб, які можуть вчинять розбої та грабежі.

3) Цілеспрямовано використати позаштатних негласних працівників для своєчасного отримання інформації про підготовку та вчинення грабежів та розбоїв. З урахуванням сучасної текучості кадрів зазначений напрям зазнав суттєвих недоліків, що пов'язано з реформою в системі Національної поліції та змін у нормативно-правовому регулюванні цього виду діяльності. Необхідно переглянути та затвердити на законодавчому рівні сучасної реально-дієву систему матеріального

заохочення позаштатних негласних працівників за надану інформацію, яка сприяла б виявленню, попередженню та розслідуванню злочинів, зокрема грабежів і розбоїв.

4) якісно підвищити рівень взаємодії у системі Національної поліції, щодо протидії грабежам та розбоям не тільки зі слідчими, але й дільничними інспекторами та патрульною поліцією.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що з урахуванням різкого загострення проблеми вчинення корисливо-насильницьких злочинів та безпосередньо грабежів та розбоїв, як найбільш тяжких з них необхідно постійно шукати нові підходи до вирішення даної проблеми, а починати це необхідно в першу чергу з підвищення якості підбору та підготовки працівників Національної поліції. Це, в свою чергу, зумовлює необхідність проведення комплексних досліджень у зазначеній сфері.

Одержано 11.11.2016

УДК 343

Ганна Михайлівна ШОРОХОВА,

*науковий співробітник науково-дослідної
лабораторії з проблем протидії злочинності*

Харківського національного університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ

Ми живемо в епоху інформаційного суспільства, коли комп'ютерні та телекомунікаційні технології охопили майже всі сфери життєдіяльності суспільства і держави. Але розвиток інформаційних технологій, поширення сфери використання глобальної комп'ютерної мережі Інтернет зумовили використання новітні технології у злочинних цілях.

На сьогодні комп'ютерні злочини – це одна з найдинамічніших груп суспільно небезпечних посягань. Швидко збільшуються показники поширення цих злочинів, а також постійно зростає їх суспільна небезпека. Це зумовлене прискореним розвитком науки й технологій у сфері комп'ютеризації, а також постійним розширенням сфери застосування комп'ютерних технологій.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій викликали появу нових умов, які використовуються злочинцями для скоєння злочинів на національному, міжнародному і транснаціональному рівнях.

Розповсюдження комп'ютерних вірусів, шахрайства з пластиковими платіжними картками, крадіжки коштів з банківських рахунків,